
Na poti k zeleni rasti

Povzetek v slovenščini

- Zelena rast pomeni spodbujati gospodarsko rast in razvoj ter hkrati zagotavljati, da naravne dobrine še naprej zagotavljajo vire in okoljske storitve, od katerih je odvisna naša blaginja. Zato je treba z njo spodbujati naložbe in inovacije, ki bodo podprle trajno rast in prinesle nove gospodarske priložnosti.
- Ravnanje kot doslej bi bilo nespametno in navsezadnje nevzdržno, saj bi vključevalo nevarnosti, ki bi lahko povzročile človeške žrtve in ovire za gospodarsko rast ter razvoj. Lahko bi privedlo do večjega pomanjkanja vode, težav z viri, onesnaženosti zraka in vode, podnebnih sprememb in izgube biotske raznovrstnosti, ki bi bili nepopravljivi; zato so potrebne strategije za doseganje bolj zelene rasti.

Viri zelene rasti

Z zeleno rastjo se je mogoče lotiti gospodarskih in okoljskih izzivov in ustvariti nove vire rasti preko naslednjih kanalov:

- **Produktivnost.** Spodbude za večjo učinkovitost pri uporabi virov in naravnih dobrin: povečati produktivnost, zmanjšati količino odpadkov in porabo energije ter omogočiti, da se viri uporabljajo na najboljši možen način.
- **Inovacije.** Priložnosti za inovacije, ki jih spodbujajo politike in okvirni pogoji, ki omogočajo nove načine reševanja okoljskih problemov.
- **Novi trgi.** Ustvarjanje novih trgov s spodbujanjem povpraševanja po zelenih tehnologijah, blagu in storitvah; ustvarjanje možnosti za nova delovna mesta.
- **Zaupanje.** Okrepiti zaupanje vlagateljev z večjo predvidljivostjo in stabilnostjo načina, na katerega bodo vlade obravnavale pomembnejša okoljska vprašanja.
- **Stabilnost.** Bolj uravnotežene makroekonomske razmere, manjša nestanovitnost cen virov in podpora javnofinančne konsolidacije, na primer z revizijo sestave in učinkovitosti javne porabe ter povečanjem prihodkov na podlagi oblikovanja cen onesnaževanja.

Z njo je mogoče tudi zmanjšati nevarnosti negativnih pretresov za rast, ki izhajajo iz:

- **težave z ozkimi grli pri virih**, zaradi katerih so naložbe dražje, kot je potreba po kapitalno intenzivni infrastrukturi, kadar primanjkuje zalog vode ali se njena kakovost poslabša (npr. oprema za razsoljevanje). Pri tem je lahko izguba naravnega kapitala večja od dobička, ustvarjenega z gospodarsko dejavnostjo, kar zmanjša zmožnost za ohranitev rasti v prihodnosti.
- **neravnovesja** v naravnih sistemih tudi povečajo nevarnost močnejših, nepričakovanih, zelo škodljivih in morebiti nepopravljivih učinkov – kot se je zgodilo nekaterim staležem rib in kot bi se lahko zgodilo s škodo za biotsko raznovrstnost ob enako intenzivnih podnebnih spremembah. Poskusi za opredelitev morebitnih pragov kažejo, da je izguba v nekaterih primerih – pri podnebnih spremembah, globalnem kroženju dušika in izgubi biotske raznovrstnosti – že večja od dobička.

Ogrodje za zeleno rast

Enotnega recepta za izvajanje strategij za zeleno rast ni. Oblikovanje okolju prijazne rasti gospodarstva je odvisno od političnega in institucionalnega okolja, ravni razvoja, subvencij za vire in določenih točk okoljskega pritiska. Napredne države, države v vzponu in države v razvoju se bodo soočale z različnimi izzivi in priložnostmi, kar velja tudi za države z različnimi gospodarskimi in političnimi razmerami.

Po drugi strani pa obstajajo skupni dejavniki, ki jih je treba obravnavati v vseh okoljih. Najbolj pomembno je, da je temelj vsake strategije za zeleno rast dobra ekonomska politika. Prilagodljivo in živahno gospodarstvo je verjetno najboljša za rast in za omogočanje prehoda na pot k bolj zeleni rasti. Za oblikovanje okolju prijazne rasti bo potrebna dosti bolj učinkovita uporaba virov, ki bo minimalizirala pritiske na okolje. Učinkovita uporaba in upravljanje virov sta temeljna cilja ekonomske politike, potrebni pa bodo tudi številni javnofinančni in regulativni posegi, ki običajno niso povezani z "zelenim" programom. In v vsakem primeru je za politično ukrepanje potrebno pregledati zelo veliko politik, ne samo tradicionalno "zelene" politike.

Bistvo strategije za zeleno rast je vzajemna krepitev vidikov ekonomske in okoljske politike. Upošteva celotno vrednost naravnega kapitala kot dejavnika proizvodnje in njegovo vlogo pri rasti. Osredotoča se na stroškovno učinkovite načine zmanjšanja pritiskov na okolje, da bi z njimi vplivala na prehod k novim vzorcem rasti, ki bodo preprečili presegevanje odločilnih lokalnih, regionalnih in globalnih okoljskih pragov.

Pri tem bodo ključne inovacije. Od obstoječe proizvodne tehnologije in vedenja potrošnikov lahko pričakujemo pozitivne rezultate samo do določene točke; to je meja, nad katero ima izrabljanje naravnega kapitala negativne posledice za splošno rast. V vseh primerih ne vemo natančno, kje je ta meja, a vemo, da je zmožnost obnovljivega kapitala za nadomestitev (izrabljenega) naravnega kapitala brez inovacij omejena. S premikom meje navzven lahko inovacije pomagajo ločiti rast od izrabljanja naravnega kapitala.

S strategijo za zeleno rast tudi priznavamo, da z osredotočanjem na BDP kot merilo gospodarskega napredka ne upoštevamo prispevka naravnih dobrin k blaginji, zdravju in dobremu počutju. Zato je ta strategija osredotočena na vrsto ukrepov za napredek, ki vključujejo kakovost in sestavo rasti ter vpliv tega na bogastvo in blaginjo ljudi. V tem in številnih drugih ozirih je zelena rast bistveni sestavni del trajnostnega razvoja (okvirček 1).

Ekonomski stroški, ki nastanejo zaradi izpustov nekaterih onesnaževal in čezmernega izkoriščanja nekaterih virov, so sorazmerno dobro znani. Ko se bodo začele izvajati pravilne politike, se bodo pokazale jasne koristi. V nekaterih primerih sta velikost in čas izplačil zaradi ohranjanja storitev ekosistemov – koristi, ki jih imajo ljudje od narave – negotova, ker je medsebojno vplivanje ekosistemskih storitev, podnebnih sprememb in biotske raznovrstnosti kompleksno. Vendar pa se lahko s takoj sprejetimi ukrepi za zaščito proti neugodnim, nepopravljivim ali celo katastrofalnim rezultatom, izognemo precejšnjim ekonomskim stroškom v prihodnosti.

Odločitve glede ekonomske politike morajo biti dolgoročneje. Vzorci rasti in tehnoloških sprememb temeljijo drug na drugih in ustvarjajo odvisnost od poti ter tehnološko in institucionalno togost. Vplivi na okolje se tudi seštevajo in so včasih nepopravljivi. Ustvarjajo močno povezavo med današnjimi odločitvami in gospodarskimi priložnostmi v prihodnosti.

Okvirček 1. Zelena rast in trajnostni razvoj

Trajnostni razvoj zagotavlja pomemben kontekst za zeleno rast. Strategija za zeleno rast držav OECD izkorišča bistven del analize in političnih prizadevanj, ki so bili rezultat konference v Riu pred dvajsetimi leti. Razvija jasen in osredotočen program za uresničevanje številnih ambicij za trajnostni razvoj, izraženih v Riu.

Zelena rast ni nadomestilo za trajnostni razvoj, ampak jo je treba šteti kot njegov podsklop. Njen obseg je ožji, pri čemer vključuje operativni politični program, ki lahko pomaga doseči konkreten in merljiv napredek na stičišču gospodarstva in okolja. Osredotoča se na spodbujanje potrebnih pogojev za inovacije, naložbe in konkurenco, ki lahko prinesejo nove vire gospodarske rasti – v skladu s prožnimi ekosistemi.

Strategije za zeleno rast morajo posvetiti posebno pozornost številnim družbenim zadevam in vprašanjem pravičnosti, ki so lahko neposredna posledica oblikovanja okolju prijaznega gospodarstva na nacionalni in mednarodni ravni. To je bistveno za uspešno izvajanje politik za zeleno rast. Strategije je potrebno izvajati vzporedno s spodbudami, ki se osredotočajo na širši družbeni steber trajnostnega razvoja.

Strategija za zeleno rast razvija izvedljiv politični okvir, ki je oblikovan tako, da je dovolj prožen za prilagoditev različnim nacionalnim okoliščinam in stopnjam razvoja. Za delo OECD na področju zelene rasti se v partnerstvu s spodbudami drugih mednarodnih organizacij, vključno z UNEP, UNESCAP in s Svetovno banko, načrtuje, da bo prispevalo k ciljem Rio+20.

Za prilagoditev tega okvira državam v vzponu in državam v razvoju bo pomembno usklajevanje politik zelene rasti in ciljev za zmanjšanje revščine. Zelena rast in zmanjšanje revščine se pomembno dopolnjujeta, kar je mogoče izkoristiti kot pomoč za zagon napredka k izpolnitvi Razvojnih ciljev tisočletja. Ti vključujejo, na primer, zagotovitev bolj učinkovite infrastrukture za ljudi (npr. pri vodi in prevozu), zmanjšanje slabega zdravja, povezanega s poslabšanjem okolja, in uvedbo učinkovitih tehnologij, ki lahko zmanjšajo stroške in povečajo produktivnost, hkrati pa omilijo pritisk okolja. Politike za zeleno rast lahko glede na središčnost naravnih dobrin v državah z nizkim prihodkom zmanjšajo ranljivost za okoljska tveganja in povečajo preživetveno varnost revnih.

Bistvene značilnosti strategij za zeleno rast

Strategije za zeleno rast morajo spodbujati bolj zeleno vedenje podjetij in potrošnikov, omogočiti gladko in pravično prerazporeditev delovnih mest, kapitala in tehnologije na poti k bolj zelenim dejavnostim ter zagotavljati ustrezne spodbude in podporo za zelene inovacije. Neprimerne vladne politike, omejitve na trgu in izkrivljanja privedejo do neuspešnosti trga ali izhajajo iz nje, kar pomeni, da obstaja pogosto razlika med zasebnimi donosi iz

gospodarske dejavnosti in splošnimi koristimi za družbo. Namen politik za zeleno rast je odpraviti to razliko in povečati donose „zelenih“ naložb in inovacij. Njihov namen je tudi kar najbolj zmanjšati posledice širjenja spremembe za najbolj prikrajšane skupine v družbi in obvladati vse negativne gospodarske učinke za podjetja, hkrati pa ohraniti spodbude za večjo gospodarsko uspešnost.

Izvajanje strategije za zeleno rast vključuje mešanico instrumentov, katerih temelj sta dva široka kompleta politik. Prvi komplet obsega okvirne pogoje, ki vzajemno krepijo gospodarsko rast in ohranjanje naravnega kapitala. Del tega kompleta so temeljni javnofinančni in regulativni parametri, kot sta davčna in konkurenčna politika, ki v primeru dobre zasnove in dobrega izvajanja maksimirata učinkovito razporeditev virov. To je običajen program gospodarske politike z dodanim zavedanjem, da je lahko tako dober za okolje, kot je za gospodarstvo. Tem parametrom je treba dodati inovacijske politike (1), ki pripisujejo velik pomen inventivnosti, ki je potrebna, če želimo uporabljati naravni kapital precej bolj varčno in učinkovito.

Drugi komplet vključuje politike, katerih cilj je spodbujati učinkovito uporabo naravnih virov in podražiti onesnaževanje. Te vključujejo mešanico cenovnih in drugih instrumentov za oblikovanje politik. V Prilogi 1 tega poročila je podrobno opisan širok komplet orodij za oblikovanje politike za zeleno rast, ki ga zajemata ta dva kompleta.

Medtem ko so nacionalne okoliščine različne, naj bi bilo zaračunavanje onesnaževanja ali čezmernega izkoriščanja redkih naravnih virov – z mehanizmi, kot so davki ali sistemi trgovanja z dovoljenjem – osrednji element mešanice politik. Cenovni mehanizmi se nagibajo k zmanjšanju stroškov za doseg danega cilja in dajejo spodbude za nadaljnje povečanje učinkovitosti in inovativnosti. Pomembno je, da je večja uporaba okoljskih davkov lahko pomembna pri davčni reformi, ki je usmerjena k rasti, tako da pomaga prenesti (del) davčne obremenitve z bolj izkrivljajočih davkov od dobička pravnih oseb in dohodnin ter socialnih prispevkov. Tudi davki na energijo in CO₂ so lahko pravi del širšega paketa javnofinančne konsolidacije, saj so privlačna alternativa višjim davkom na delo ali dohodke iz dejavnosti ali obsežnim zmanjšanjem javnih izdatkov.

Vsaka situacija pa ni primerna za tržne instrumente. V nekaterih primerih so dobra pravna ureditev, aktivne politike za podporo tehnologije in prostovoljni pristopi morda bolj primerni ali pomembno dopolnjujejo tržne instrumente. Poleg tega je odzivnost podjetij in potrošnikov na cenovne signale v številnih primerih mogoče okrepiti z ukrepi, ki temeljijo na informacijah, ki poudarjajo posledice okoljske škode zaradi točno določenih dejavnosti, in razpoložljivosti čistejših alternativ.

Sprememba izplačil v gospodarstvu je samo del rešitve. Družbe postanejo odvisne od institucij in tehnologij, ki jih poznajo. Družbena in gospodarska pasivnost je lahko tako močna, da celo precej velike spremembe pri izplačilih ne spremenijo vedenja. Velika zmogljivost inovacij je bistvena za vzpostavitev zmožnosti za odkritja in nove vzorce proizvodnje ter porabe. Inovacije lahko ustvarijo nove vire rasti, ki bolje odražajo celotno vrednost naravnega kapitala za družbo in zmanjšujejo stroške obravnavanja okoljskih tveganj. S strategijami za zeleno rast je treba obravnavati naslednje izzive zelenih inovacij:

- Številni okoljski zunanji učinki imajo prenizko ceno ali sploh nimajo cene. Ljudje morda ne razumejo dobro posledic takih zunanjih učinkov. Na primer, cena ogljika lahko pomaga spodbuditi inovacije za spopadanje s podnebnimi spremembami, vendar so trenutne cene ogljika nizke, kar pušča precejšnji primanjkljaj.
- Odvisnost od poti in prevlada obstoječih tehnologij in sistemov lahko nekaterim novim tehnologijam zelo otežijo konkuriranje, uveljavitev na trgu in napredovanje, zaradi česar je morda v nekaterih primerih potrebna začasna podpora. Instrumenti za podporo inovacij morajo biti skrbno oblikovani, da spodbujajo nastanek in koriščenje učinkovitih tehnologij ter hkrati zmanjšajo nevarnost tehnološke togosti, pomanjkanja konkurence ali izpodrivanja zasebnih naložb.
- Ovire za trgovino in naložbe lahko na globalni ravni resno zavrejo razvoj in širjenje zelenih tehnologij. Zmanjšati te ovire in hkrati zagotoviti učinkovito varstvo in zaščito pravic intelektualne lastnine sta bistvena za spodbujanje razvoja in širjenja tehnologij ter omogočanje tujih neposrednih naložb in izdaje licenc.

Za oblikovanje okolju prijazne rasti bodo potrebne tudi politike za vzpostavitev omrežne infrastrukture, ki je primerna za tehnologije naslednje generacije, zlasti na področjih energetskih, vodnih, prometnih in komunikacijskih omrežij. Zelene naložbe v infrastrukturo lahko pomagajo preprečiti drago togost neučinkovitih vzorcev rasti. Dvignejo lahko gospodarsko rast in prinesejo koristi za družbo in zdravje. V gospodarstvih v razvoju obstajajo možnosti za skok k novim oblikam razvoja infrastrukture. Glede na velike naložbe, ki so potrebne v večini držav, bo potrebno povečanje javnega in zasebnega financiranja – npr. z javno-zasebnimi partnerstvi, mešanico tarif in davkov,

ki spodbujajo naložbe največjih institucionalnih partnerjev z reformo regulativnih ovir in preudarnimi, dolgoročnimi političnimi signali, ter z razvojno pomočjo.

Navsezadnje je za uspeh strategije za zeleno rast pomembno dobro opredeljeno ogrodje za ukrepanje in dosleden niz gospodarskih ter okoljskih političnih meril. Za opredelitev mešanice politik, primerne za lokalne razmere, bo potrebno graditi na visoki stopnji usklajenosti med ministrstvi in ravnmi vlade ter zainteresiranimi stranmi zunaj vlade. V številnih primerih bo razvoj ustrezne institucionalne usposobljenosti bistveni pogoj za vključitev zelene rasti v temeljne gospodarske strategije in druge vladne politike ter za zagotavljanje vodilne vloge finančnih, gospodarskih in okoljskih agencij.

Zagotovitev gladkega prehoda trga dela

Bolj zelena rast bo ustvarila nova delovna mesta, vključno z delovnimi mesti za kvalificirane delavce v nastajajočih zelenih inovativnih dejavnostih. Nasprotno temu bodo nekatera delovna mesta ogrožena, zato je treba omogočiti prerazporeditev delavcev iz sektorjev, ki se krčijo, v sektorje, ki se širijo, kot so tisti, ki nadomeščajo onesnaževalne dejavnosti s čistejšimi alternativami ali zagotavljajo okoljske storitve.

Politike trga dela bi se morale osredotočati na ohranitev zaposlitve, ne delovnih mest. Zagotoviti morajo, da so delavci in podjetja sposobni hitre prilagoditve spremembam, ki jih prinaša oblikovanje okolju prijaznega gospodarstva, vključno s tem, da zgrabijo nove priložnosti. S pomočjo delavcem pri zapuščanju delovnih mest v tistih sektorjih, ki se krčijo, in prevzemanju delovnih mest v sektorjih, ki se širijo, lahko tudi pomagajo zagotoviti pravično delitev prilagoditvenih stroškov, ki jih povzroči prehod (2). Potrebna bodo nova znanja in veščine, za to pa bodo potrebne ustrezne izobraževalne politike. Medtem ko bodo številna obstoječa znanja in veščine še vedno primerna, pa se lahko pojavijo neujemanja in vrzeli med temi. Programi usposabljanja in preusposabljanja bodo ključni sestavni del politik trga dela.

Razsežnosti prilagoditev ni treba pripisovati prevelikega pomena. Na primer, da bi se doseglo velika zmanjšanja izpustov toplogrednih plinov zadostujejo že omejeni učinki na hitrost rasti zaposlovanja. Uspešnost trga dela se resnično lahko izboljša, če se prihodki od zaračunavanja ogljika uporabijo za spodbujanje povpraševanja po delu. Poleg tega pri tem ni upoštevan pozitiven učinek na zaposlovanje zaradi strategij, ki spodbujajo vire zelene rasti.

Obnavljanje vidikov širjenja

Upoštevanje vplivov širjenja oblikovanja okolju prijazne rasti bo odločilno za to, da ga bo javnost sprejela. Splošno mnenje je, da je neizogibno, da bi bili učinki širjenja nekaterih instrumentov za oblikovanje politike nasprotno delujoči. To ni nujno res, vendar bo sprejemljivost nekaterih ključnih politik morda vprašljiva, če se ta vprašanja ne bodo obravnavala.

Na primer, postopna ukinitvev subvencij za fosilna goriva bo imela pozitivne učinke na okolje in gospodarstvo v celoti, vendar bo kratkoročno morda negativno vplivala na nekatere narode ali skupine prebivalstva. Izguba zaradi višjih cen goriva bo očitna takoj in pomembna za nekatere, na drugi strani pa bo udejanjenje gospodarskih, družbenih in okoljskih koristi počasnejše in tudi bolj razpršeno. Uvesti bo treba usmerjene nadomestne ukrepe, zlasti na trgih v vzponu, na katerih so nekateri prebivalci najbolj ranljivi za prehodne stroške, povezane z oblikovanjem okolju prijazne rasti.

Mednarodno sodelovanje za zeleno rast

Za oblikovanje globalne arhitekture, ki spodbuja zeleno rast, bo potrebno okrepljeno mednarodno sodelovanje. Ključ za reševanje težav z usklajevanjem in s spodbudami je okrepitev ukrepov za upravljanje globalnih javnih dobrin, zlasti na področjih biotske raznovrstnosti in podnebja. Soglasja, ki so bila dosežena v Cancunu glede podnebnih sprememb, so razlog za optimizem, da je mogoče doseči napredek, vendar so potrebna stalna prizadevanja. Zlasti finančni tokovi morajo postati motor za rast in razvoj ter spodbuda za ohranitev kakovosti globalnih skupnih dobrin.

Uradna razvojna pomoč (URP) lahko še naprej igra pomembno vlogo pri oblikovanju pogojev, ki omogočajo zeleno rast, s tem da se osredotoči na področja, na katerih so spodbude za zasebne naložbe omejene in so tokovi skromni, vključno z bistveno infrastrukturo ter povečanjem zmogljivosti ljudi in institucij. Okrepljeno sodelovanje v znanosti in tehnologiji bo treba podkrepiti z bolj intenzivnimi pristopi za pospešitev tehnološkega razvoja in širjenja ter za vzpostavitev raziskovalne zmogljivosti v državah v razvoju.

Večja prizadevanja za spodbujanje globalne trgovine in naložbenih tokov bi lahko pomagala podpreti trajno rast in širjenje zelenih tehnologij. Treba je tudi zagotoviti, da morebitni učinki prelivanja domače trgovine in naložbenih ukrepov ne bodo zmanjšali razvojnih možnosti držav z nizkim prihodkom. Nekatere države so izrazile zaskrbljenost, da bi to lahko vplivalo na trgovino in naložbe, če bi politični program za zeleno rast zajeli interesi za zaščito domačih proizvajalcev.

Medtem ko se zaščita domačih proizvajalcev pri naložbah, povezanih s politikami za zeleno rast, do zdaj še ni pokazala kot velik problem, je treba spodbujati stalno pazljivost. Okrogla miza za svobodo naložb, ki jo gosti OECD, bo še naprej spremljala naložbene ukrepe, da bo zagotovila, da niso uporabljeni kot zakrinkan protekcionizem. Njeno nedavno sporočilo o „Izkoriščanju svobode naložb za zeleno rast“, katerega namen je poskrbeti, da si okoljski in naložbeni politični cilji vlad ne bodo nasprotovali, je natisnjeno v Prilogi 2.

Spremljanje napredka na poti k zeleni rasti

Pri spremljanju napredka na poti k zeleni rasti si je treba pomagati s skupinami kazalnikov, ki opisujejo in sledijo spremembam pri: (i) produktivnosti pri uporabi okoljskih sredstev in naravnih virov; (ii) temeljnih naravnih dobrinah; (iii) okoljskih razsežnostih kakovosti življenja; (iv) političnih odzivih in gospodarskih priložnostih. Za vsako od teh skupin je predlagan seznam kazalnikov v spremljevalnem poročilu Na poti k zeleni rasti: Spremljanje napredka s kazalniki OECD. To je delo, ki poteka, in bo dopolnjeno, ko bodo na voljo podatki in se bodo zamisli razvile naprej.

Dosedanje delo kaže, da okoljska produktivnost in produktivnost virov rasteta. Medtem ko so med državami velike razlike, je rast BDP in drugih ukrepov proizvodnje večja od rasti okoljskih vložkov v proizvodni sistem. Vendar pa boljše okoljske produktivnosti ne spremljata popolno zmanjšanje okoljskega pritiska ali trajnostna raba nekaterih naravnih dobrin.

Kazalnike, ki merijo „zeleno gospodarstvo“, si je treba razlagati previdno. Če ga ocenjujemo samo po velikosti industrij, vključenih v proizvodnjo okoljskega blaga in storitev, je današnje „zeleno gospodarstvo“ sorazmerno majhno. Vendar pa se lahko gospodarske priložnosti, podjetništvo in inovacije v povezavi z zeleno rastjo pojavijo v vseh sektorjih, tako da ocena na podlagi zelenih industrij zmanjšuje pomen gospodarske pomembnosti okoljskih dejavnosti.

Naslednji koraki strategije za zeleno rast

Da bi uspeli, bo nacionalne strategije za zeleno rast treba vključiti v vladne politike. OECD lahko prispeva k temu na številne načine. Okvir in politični vpogledi Zbirnega poročila dajejo napotke za stalno analizo v obliki pregledov po državah in jih je mogoče prilagoditi tako, da upoštevajo okoliščine posameznih držav. Tako delo je lahko priložnost za temeljito presojo načina, na katerega se politike dopolnjujejo (ali izključujejo) pri zagonu bolj zelene rasti. Razvoj in izpopolnitev kompletov orodij za zeleno rast, ki spremljajo to strategijo, lahko še dodatno podpreta izvajanje politike na nacionalni ravni.

Izkušnje, pridobljene s pregledi po državah in splošno politično oceno, bi lahko privedle do razvoja analitičnega orodja, ki bi opredelilo politične prednostne naloge posameznih držav na podlagi analize po državah in razumevanje tega, kaj je dobra praksa. Temu bi koristilo stalno delo s kazalniki za zeleno rast in z vprašanji merjenja. Pomemben program merjenja resnično izhaja iz primerjave kazalnikov z razpoložljivimi in mednarodno primerljivimi podatki. OECD bo nadgrajeval program merjenja v prihodnjih letih, da bo izboljšal možnosti za spremljanje prehoda k zeleni rasti v OECD in drugih gospodarstvih.

Izvajati je treba tudi nadaljnje analitično delo glede stroškov in prednosti različnih političnih instrumentov. Poleg tega bo delo na študijah posameznih vprašanj in sektorjev dalo bolj konkretne vpogled v posledice oblikovanja

okolju prijazne rasti na številnih področjih. Prve prednostne naloge so hrana in kmetijstvo, energetski sektor, voda, biotska raznovrstnost in razvojno sodelovanje ter politike, ki urejajo mesta in razvoj podeželja.

Navsezadnje bo prihodnje delo OECD na področju zelene rasti temeljilo na poglobljenem sodelovanju z drugimi mednarodnimi organizacijami, vključno z agencijami ZN, s Svetovno banko in z Institutom za globalno zeleno rast, ter številnimi zainteresiranimi, da se omogoči izmenjava izkušenj in najboljših praks ter pomaga spodbuditi mednarodne dogovore, ki spodbujajo bolj zeleno rast v razvitih državah in državah v razvoju.

Opombe:

(1) Te vključujejo preudarne inovacijske politike, natančneje razložene v Strategiji za inovacije OECD.

(2) Spoznanja iz Ponovne ocene strategije za delovna mesta OECD so lahko koristna za ta namen.

© OECD

Ta povzetek ni uradni prevod OECD.

Reproduciranje tega povzetka je dovoljeno pod pogojem, da so navedene avtorske pravice OECD in naslov originalne publikacije.

Večjezični povzetki so prevedeni izvlečki publikacij OECD, ki so v izvirniku izdane v angleškem in francoskem jeziku.

Na razpolago so brezplačno v spletni knjigarni OECD www.oecd.org/bookshop

Za več informacij se obrnite na Enoto OECD za pravice in prevode, Direktorat za javne zadeve in komunikacije na: rights@oecd.org ali prek faksa: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Obiščite našo spletno stran www.oecd.org/rights/

